

The School Based Management Issues by the Opinions of The School Administrators and the Teachers Under The Lopburi Primary Educational Service Office

Suwanara Nathong

Master of Education, Educational Administration Programe, Thepsatri Rajabhat University

Apison Pachanavon And Sunchai Chucheeep

Lecturer of Education Faculty, Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: s_nathong@outlook.co.th

Received: August 18, 2020 **Revised:** November 25, 2020 **Accepted:** December 3, 2020

Abstract

The research aimed to 1) study the School Based Management Issues by the Opinions of the School Administrators and the Teachers Under the Lopburi Primary Educational Service Office and 2) compare the School based management issues by the opinions perceived by administrators and teacher under the Lopburi Primary Educational Service Office when classified by work position, gender, age, educational level, work experience, and school size. The sample consisted of 1,781 people which were 137 school administrators and 1,581 teachers and staffs, working in the school administrators and teacher under the Lopburi primary educational service office The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.903. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Scheffé's method.

Findings indicated that: 1.The School Based Management Issues by the Opinions of The School Administrators and the Teachers Under the Lopburi Primary Educational Service Office was at a low level. 2.The School Based Management Issues by the Opinions of The School Administrators and the Teachers Under the Lopburi Primary Educational Service Office when classified by age the difference was statistically significant at the .05 level. However, when classified by work position, gender, educational level, work experience, and school size, it was not different.

Keywords: The School Based Management, Educational Administration, The Lopburi Primary Educational Service

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

สุวรรณรา นาทอง

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ และ สรรชัย ชูชีพ

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: s_nathong@outlook.co.th

ได้รับบทความ: 18 สิงหาคม 2563 ปรับปรุงแก้ไข: 25 พฤศจิกายน 2563 ตอรับตีพิมพ์: 3 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 137 คน ครูและบุคลากร จำนวน 1,581 คน รวมเป็น 1,718 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 358 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.903 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 2.ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา และวิทยฐานะ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, การบริหารการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552, หน้า 5) ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษา ทั้งในด้านสิทธิเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการศึกษาอันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก จึงได้กำหนดเป้าหมายและหลักการ สิทธิและโอกาส ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา โครงการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณทางการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักการส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามแนวการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจไปยังผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การจัดการศึกษา แนวคิดดังกล่าวตรงกับแนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management หรือ SBM) หรือให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารโดยตรงเป็นแนวคิดที่มุ่งให้สถานศึกษา มีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการโรงเรียน โดยมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีที่สุดเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด (Wohlstetter, 1995)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) เป็นวิธีการหนึ่งที่โรงเรียนต่างๆ นำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยรูปแบบการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนมีแนวทางและปัญหาต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียนและมีจุดมุ่งหมายให้กระบวนการบริหารงานโรงเรียนในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานทุกด้านในโรงเรียนโดยเฉพาะงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานโรงเรียนและส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ถ้าการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังผลการวิจัยของ เสาร์ วงศ์กระจ่าง (2549, หน้า 74) พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสำเร็จการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 3 โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (โรงเรียนขนาดเล็ก) โรงเรียนบ้านหนองหัวช้าง อำเภอนาทม จังหวัดดงหลวง จังหวัดดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านความร่วมมือจากชุมชน เพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนของทุกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนครูงบประมาณไม่เพียงพอ และขาดสื่อเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น เครือข่ายสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเป็นแรงสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการพัฒนาต่อยอดทั้งในด้านการบริหารจัดการ งบประมาณ ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทร์จิรา จุมพลหล้า, 2557, หน้า 19)

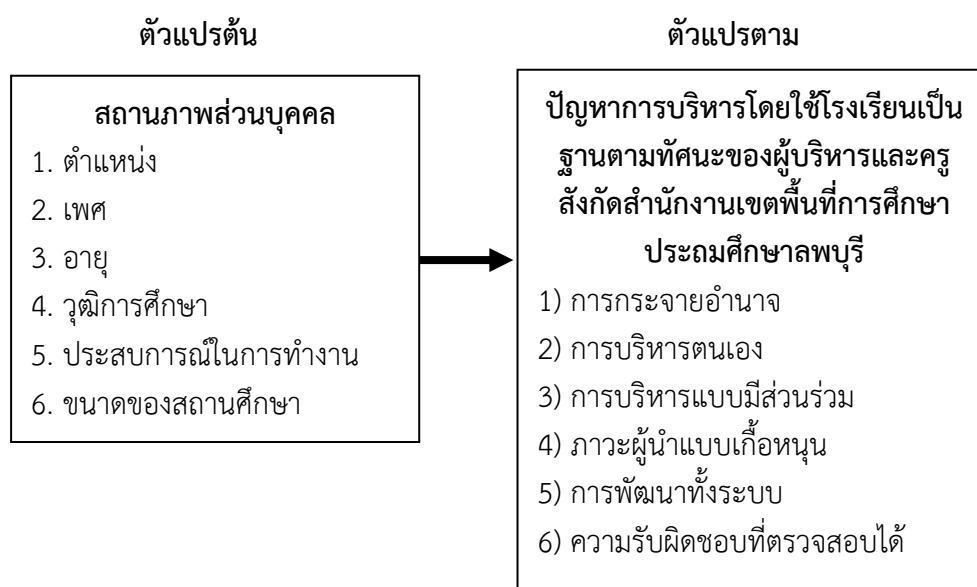
จากสภาพและปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) การกระจายอำนาจ 2) การบริหารตนเอง 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน 5) การพัฒนาทั้งระบบ และ 6) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และสถานภาพเป็นตัวแปรต้น ได้แก่ 1) ตำแหน่ง 2) เพศ 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษา 5) ประสบการณ์ในการทำงาน และ 6) ขนาดของสถานศึกษา

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 137 คน ครูและบุคลากร จำนวน 1,581 คน รวมเป็น 1,718 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2561) และผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน ครูและบุคลากร จำนวน 1,553 คน รวมเป็น 1,672 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2561) รวมทั้งสิ้น 3,390 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 256 คน และครูจำนวน 3,134 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2561 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 358 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 45) และกำหนดสัดส่วนผู้บริหารต่อครูเป็น 50:50 ได้ผู้บริหาร 179 คน และครู 179 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) การกระจายอำนาจ 2) การบริหารตนเอง 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน 5) การพัฒนาทั้งระบบ และ 6) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีลักษณะเป็นตัวเลขนามตราส่วนประมาณค่า (Numerical Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

2.2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (Subject Matter Specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครู 20 คน ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)

2.2.4 ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, p.160) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.903

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์สำหรับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความเรียบร้อยในการตอบแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

4.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 ระดับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวมเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบที (T-Test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n=358)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	179	50.00
2) ครูผู้สอน	179	50.00
2. เพศ		
1) ชาย	167	46.6
2) หญิง	191	53.4
3. อายุ		
1) ต่ำกว่า 30 ปี	106	29.6
2) 30 – 40 ปี	150	41.9
3) สูงกว่า 40 ปี	102	28.5
4. วุฒิการศึกษา		
1) ปริญญาตรี / เทียบเท่า	200	55.9
2) สูงกว่าปริญญาตรี	158	44.1

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n=358)	ร้อยละ
5.ประสบการณ์ในการทำงาน		
1) น้อยกว่า 10 ปี	112	31.3
2) 10 - 20 ปี	150	41.9
3) มากกว่า 20 ปี	96	26.8
6. ขนาดของสถานศึกษา		
1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน)	154	43.0
2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 300 คน)	180	50.3
3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)	24	6.7

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.4 อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.9 มีวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 55.9 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 -20 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.9 เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.3

2. ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ตาราง 2 ระดับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวม

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ระดับของปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการกระจายอำนาจ	2.04	0.32	น้อย
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2.05	0.42	น้อย
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	2.01	0.38	น้อย
4. ด้านการบริหารตนเอง	2.24	0.35	น้อย
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	2.85	0.36	น้อย
ภาพรวม	2.21	0.21	น้อย

จากตาราง 2 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.21$, S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายข้อ ได้แก่ 1) ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ($\bar{X}=2.85$, S.D.= 0.36) 2) ด้านการบริหารตนเอง ($\bar{X}=2.24$, S.D.= 0.35) 3) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=2.05$, S.D.= 0.42) 4) ด้านการกระจายอำนาจ ($\bar{X}=2.04$, S.D.= 0.32) และ 5) ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ($\bar{X}=2.01$, S.D.= 0.38) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบที (T-Test) สำหรับ ตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับ ตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มและทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้เชฟเฟ (Scheffe's Test)

ตาราง 3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ผู้บริหาร (n=179)		ครู (n=179)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกระจายอำนาจ	2.02	0.33	2.06	0.31	1.134	0.258
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2.05	0.43	2.05	0.41	0.083	0.934
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	1.99	0.40	2.03	0.36	0.885	0.377
4. ด้านการบริหารตนเอง	2.16	0.36	2.31	0.32	4.085	0.000*
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	2.88	0.40	2.82	0.32	1.732	0.084
ภาพรวม	2.18	0.23	2.23	0.20	1779	0.076

*p ≤ .05

จากตาราง 3 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของบริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ชาย (n=160)		หญิง (n=173)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกระจายอำนาจ	2.05	0.32	2.03	0.32	0.481	0.631
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2.05	0.44	2.05	0.40	0.167	0.868
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	2.03	0.39	2.00	0.37	0.669	0.504
4. ด้านการบริหารตนเอง	2.22	0.32	2.25	0.37	0.726	0.469
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	2.88	0.37	2.82	0.35	1.426	0.155
ภาพรวม	2.21	0.21	2.20	0.22	0.581	0.562

*p ≥ .05

จากตาราง 4 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกระจายอำนาจ	ระหว่างกลุ่ม	0.118	2	0.059	0.552	0.576
	ภายในกลุ่ม	37.935	355	0.107		
	รวม	38.053	357			
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.341	2	0.227	1.539	0.216
	ภายในกลุ่ม	52.401	355	0.148		
	รวม	52.855	357			
3.ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	0.297	2	0.148	1.176	0.310
	ภายในกลุ่ม	44.805	355	0.126		
	รวม	45.102	357			
4.ด้านการบริหารตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.297	2	0.148	1.176	0.310
	ภายในกลุ่ม	44.805	355	0.126		
	รวม	45.102	357			
5.ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	ระหว่างกลุ่ม	0.886	2	0.443	3.325	0.037*
	ภายในกลุ่ม	47.269	355	0.133		
	รวม	48.155	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.091	2	0.046	0.948	0.388
	ภายในกลุ่ม	48.155	355	0.048		
	รวม	17.161	357			

* $p \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แสดงไว้ในตารางที่ 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของเปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ ในด้านที่ 5 ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	สูงกว่า 40 ปี
		2.79	2.91	2.85
ต่ำกว่า 30 ปี	2.79	-	0.12*	0.06
30 – 40 ปี	2.91	-	-	0.06
สูงกว่า 40 ปี	2.85	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 6 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ ด้านที่ 5 การตรวจสอบและถ่วงดุล แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นต่างกับอายุระหว่าง 30-40 ปี

ตาราง 7 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ปริญญาตรี/ เทียบเท่า		สูงกว่าปริญญา ตรี		t	p
	(n=200)		(n=158)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการกระจายอำนาจ	2.03	0.33	2.06	0.31	0.942	0.347
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2.03	0.42	2.08	0.43	0.960	0.338
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ ประชาชน	1.98	0.43	2.06	0.31	2.156	0.032*
4. ด้านการบริหารตนเอง	2.21	0.35	2.27	0.34	1.656	0.099
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	2.87	0.36	2.82	0.36	1.266	0.206
ภาพรวม	2.19	0.23	2.23	0.19	1.754	0.082

* $p \leq .05$

จากตาราง 7 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกระจายอำนาจ	ระหว่างกลุ่ม	.175	2	.088	.820	.441
	ภายในกลุ่ม	37.878	355	.107		
	รวม	38.053	357			
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.254	2	.127	.701	.497
	ภายในกลุ่ม	64.406	355	.181		
	รวม	64.660	357			
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	.018	2	.009	.060	.942
	ภายในกลุ่ม	52.837	355	.149		
	รวม	52.855	357			
4. ด้านการบริหารตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.159	2	.080	.628	.534
	ภายในกลุ่ม	44.943	355	.127		
	รวม	45.102	357			
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	ระหว่างกลุ่ม	.465	2	.055	1.153	.317
	ภายในกลุ่ม	47.690	355	.048		
	รวม	48.155	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.111	2	.055	1.153	.317
	ภายในกลุ่ม	17.050	355	.048		
	รวม	17.161	357			

*p > .05

จากตาราง 8 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกระจายอำนาจ	ระหว่างกลุ่ม	0.030	2	0.015	0.141	0.868
	ภายในกลุ่ม	38.022	355	0.107		
	รวม	38.053	357			
2. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.131	2	0.066	0.361	0.697
	ภายในกลุ่ม	64.529	355	0.182		
	รวม	64.660	357			
3. ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	0.095	2	0.047	0.319	0.727
	ภายในกลุ่ม	52.760	355	0.149		
	รวม	52.855	357			
4. ด้านการบริหารตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.660	2	0.330	2.638	0.073
	ภายในกลุ่ม	44.442	355	0.125		
	รวม	45.102	357			
5. ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล	ระหว่างกลุ่ม	0.024	2	0.012	0.090	0.914
	ภายในกลุ่ม	48.130	355	0.136		
	รวม	48.155	357			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.050	2	0.025	0.516	0.598
	ภายในกลุ่ม	17.111	355	0.048		
	รวม	17.161	357			

*p > .05

จากตาราง 9 พบว่า ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

จะต้องปฏิบัติงานตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป จึงทำให้การบริหารงานในโรงเรียนมีความเรียบร้อยราบรื่น อีกทั้งยังมีระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีคุณภาพซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ บุญฝึก (2560) เรื่องปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของบริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

2.1 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความรู้ความเข้าใจแนวการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สนับสนุนนโยบายของชาติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสาระสำคัญตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งได้กำหนดให้การกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงและให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ดังนั้นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประสบผลสำเร็จได้ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วัชรภรณ์ บุญฝึก (2560) เรื่องปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การให้ความร่วมมือในด้านความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงต่างก็เห็นความสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและมีการคล่องตัว เป็นผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีทัศนะในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วัชรภรณ์ บุญฝึก (2560) เรื่องปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน

2.3 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรที่มีอายุน้อยกว่า ย่อมมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้มากกว่าบุคลากรที่อายุน้อยซึ่งการพัฒนาสถานศึกษาจะต้องทำอย่าง

ต่อเนื่องจึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้นบุคลากรทุกคนต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุแตกต่างกัน ย่อมมีทัศนะในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแตกต่างกันด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลวิจัยของ ศุภลักษณ์ บุญอยู่ (2561) เรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิจำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

2.4 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นงานที่ต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยต้องมีความร่วมมือ เพราะการสอนงาน การแนะนำ เพื่อให้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ อัญญากร เกตมาลา (2560) เรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่าง

2.5 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ต้องการจึงส่งผลให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีทัศนะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วัชรภรณ์ บุญฟัก (2560) เรื่องปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู เมื่อเปรียบเทียบและประสบการณ์ในการทำงานต่างมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน

2.6 ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ จะต้องปฏิบัติงานตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป จึงทำให้การบริหารงานในโรงเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลวิจัยของ ศุภลักษณ์ บุญอยู่ (2561) เรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อระดับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยโดยเสนอจากผลการวิจัยในรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้านดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านหลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาและให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระสำคัญหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

3. ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านหลักการบริหารตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณให้เกิดความรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

5. ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษา ประชาชนและส่วนกลางเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงให้การจัดการศึกษาได้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

2. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- จันทร์จิรา จุมพลหาล้า. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 7(2), 1-7.
- วัชรภรณ์ บุญฝึก. (2560). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศุภลักษณ์ บุญอยู่. (2561). ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- สุวรีย์ ศิริโกภาภิรมย์. (2553). **วิทยาการจัดการ**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. (2561). **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัด สพป.ลพ. เขต 1**. สืบค้น พฤษภาคม 7, 2562, จาก https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=1601
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2561). **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัด สพป.ลพ. เขต 2**. สืบค้น พฤษภาคม 7, 2562, จาก https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=1602
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). **คุณภาพของครูสู่คุณภาพการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เสาร์ วงศ์กระจ่าง. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัษฎากร เกตมาลา. (2560). **สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cronbach, L., J. (1990). **Essentials of Psychological Testing (5th ed.)**. New York: Harper Collins Publishers.
- Wohlstetter, Priscilla. (1995). Getting School-Based Management Right: What Works and What Doesn't. **Phi Delta Kappan**, (77), 22-25.

